Fformat yr Adroddiad Hunanwerthuso

Argymhellir y Fframwaith Arolygu Cyffredin fel sail ar gyfer hunanwerthuso. Mae'r fframwaith wedi ei lunio i fod yn gydnaws â systemau ansawdd eraill a ddefnyddir yn helaeth megis Buddsoddwyr mewn Pobl (IiP), PEEL, Model Rhagoriaeth Rheoli Ansawdd y Sefydliad Ewropeaidd (EFQM), ac ati.

Ni fydd gofyn i ysgolion ddefnyddio'r fframwaith fel model, ond bydd disgwyl iddo gael ei ddefnyddio ar gyfer hunanwerthuso i archwilio a chanolbwyntio ar:

- Safonau
- Ansawdd yr addysg
- Arweinyddiaeth a rheolaeth

Fel gofyniad lleiaf, bydd arolygwyr yn disgwyl i bob ysgol gyflwyno i'r tîm adroddiad hunanwerthuso sy'n rhoi crynodeb o gryfderau a diffygion yr ysgol ynghyd ag asesiad trwyadl o'r cynnydd a'r gwelliant a wnaed ers yr arolygiad blaenorol. Dylai hunanwerthuso gynnwys staff ar bob lefel ac ystyried safbwyntiau dysgwyr, partneriaid a, lle y bydd yn briodol, rhieni a'r gymuned a wasanaethir gan yr ysgol.

Dylai adroddiad hunanwerthuso da:

- Fod yn werthusol ac yn gryno
- Adnabod diffygion yn ogystal â nodweddion da
- Rhoi barnau clir ynghylch pob elfen yn y Fframwaith Arolygu Cyffredin
- Sicrhau bod y barnau'n cyd-fynd â'r dystiolaeth ac yn cynnwys croesgyfeiriadau at y dystiolaeth ategol
- Darparu a chynnig sylwadau am ddata ystadegol yn ymwneud â chanlyniadau dros y blynyddoedd diwethaf
- Cyfeirio at asesiadau neu adolygiadau diweddar o'r ddarpariaeth: ac yn
- Perthyn yn glir i gynllun datblygu a thargedau.

Fodd bynnag, gall ysgolion gyflwyno eu hadroddiad hunanwerthuso sut bynnag y dymunant wneud hynny. Awgrym yn unig yw'r fformat a geir drosodd ond mae'n bodloni meini prawf adroddiad hunanwerthuso.

Cwestiwn Allweddol 1: Pa mor dda yw cyflawniadau'r dysgwyr?

- Mae monitro addysgu'n rheolaidd yn dangos bod ansawdd y dysgu'n dda neu'n well mewn 85% o wersi a arsylwyd, sydd yn welliant ar yr arolygiad blaenorol lle ystyriwyd mai dim ond 76% ohonynt oedd yn dda neu'n well.
- Caiff y sgiliau allweddol y mae plant yn eu hennill eu gosod yn gadarn bellach yn yr holl waith a wneir ac mae safonau'n dda ar hyn o bryd. Caiff TGCh ei gwella ymhellach pan fydd yr holl staff wedi cael hyfforddiant BGRh (Bwrdd Gwyn Rhyngweithiol)
- Mae pynciau craidd yn dda yn y ddau gyfnod allweddol. Mae'r dangosydd pwnc craidd yn gyson yn uwch na'r meincnod perfformiad cyfartalog yn y chwartel uchaf. Serch hynny mae canlyniadau mathemateg, er yn dda, yn amrywiol o'u cymharu â Saesneg a gwyddoniaeth. Nid oes unrhyw faterion arwyddocaol yn codi o ran rhyw rhwng perfformiad y bechgyn a'r merched yn y pynciau craidd.
- Cyflwynwyd y syniad o rannu targedau gyda disgyblion er mwyn gwella perfformiad disgyblion ond hyd yn hyn nid yw wedi'i werthuso. Dengys data gosod targedau gydberthynas cynyddol rhwng canlyniadau a amcangyfrifir a chanlyniadau gwirioneddol.

Ffynonellau Tystiolaeth

Adroddiadau monitro mewnol
Adroddiadau arweinyddion pwnc
Adroddiad adolygu AALl
Adroddiad monitro UDRh
Data CA1 a CA2
Cofnodion y corff llywodraethu

Cwestiwn Allweddol 2: Ansawdd yr addysg, yr hyfforddiant a'r asesu

- Mae'r perthnasau gyda'r disgyblion yn dda iawn ac yn hyrwyddo amgylchedd dysgu effeithiol. Barnwyd bod pob gwers a welwyd gan yr UDRh yn dda neu'n well.
- Mae gwybodaeth bwnc yr athrawon yn dda. Mae hyfforddiant da wedi helpu ei datblygu.
- Mae'n rhaid i'r ysgol gynnal ymchwiliad trwyadl i arddulliau addysgu a dysgu er mwyn galluogi pob disgybl i gael mynediad i'r cwricwlwm.

- Mae gweithdrefnau asesu'r ysgol yn dda ar gyfer y pynciau craidd, ond yn anghson ar hyn o bryd yn y pynciau sylfaen. Mae angen i'r ysgol ddatblygu strategaeth gydlynus wedi'i seilio ar y Deunyddiau Asesu Dewisol (DAD) i hwyluso'r angen hwn.
- Mae angen sicrhau bod gwybodaeth asesu yn cael ei defnyddio'n llawn yn enwedig o ran hysbysu rhieni a bod adroddiadau blynyddol yn effeithiol o ran bodloni hyn.
- Mae angen mynd i'r afael â gwahaniaethu nad yw'n cael ei gynllunio'n gyson ar draws yr ysgol ar hyn o bryd.

Tystiolaeth Ategol

Polisi Asesu, cofnodi ac adrodd
CDY
Cyfarfodydd Cofnodion Adolygu'r Plant
Cofnodion DPP
Adroddiadau Arweinyddion Pwnc
Holiaduron Rhieni

Cwestiwn Allweddol 3: Pa mor dda mae profiadau dysgu yn ateb anghenion a diddordebau'r dysgwyr a'r gymuned ehangach?

- Darperir amrediad o weithgareddau allgyrsiol ar gyfer y disgyblion. Ar hyn o bryd caiff y rhain eu darparu'n bennaf ar gyfer CA2 uwch. Mae angen datblygu darpariaeth ar gyfer CA2 is ac o bosib CA1 uwch.
- Mae cynlluniau tymor hir, canolig a byr ar gael ar gyfer pob un o feysydd y cwricwlwm er mwyn llwyddo i sicrhau dilyniant a pharhad i ddysgu'r disgyblion. Rhoddwyd ystyriaeth ofalus i'r modd y caiff pynciau sylfaen eu dyrannu bob yn ail dymor i sicrhau cydbwysedd ac ehangder.
- Mae'r disgyblion yn cyfrannu mewn amrediad eang o ymweliadau er mwyn datblygu eu hymwybyddiaeth ddiwylliannol a chredwn fod y Cwricwlwm Cymreig yn nodwedd amlwg ar draws y pynciau ac mewn llawer o'r arddangosiadau da o gwmpas yr ysgol.
- Mae'r polisi a'r rhaglen a ddatblygwyd gennym yn ddiweddar i gyflwyno ABCh yn dechrau darparu fframwaith strwythuredig i ddisgyblion ar ystod o faterion moesol a chymdeithasol. Mae gweithgareddau fel Criw Croch yn gwella dealltwriaeth.
- Mae polisïau pwnc yn cynnwys cyfeiriadau manwl at y C.C. ond mae arno angen fwy o gysondeb ar draws yr ysgol.

- Credwn fod yr ysgol yn weithgar yn y ffordd y mae’n hyrwyddo gwerthoedd goddefgarwch a charedigrwydd ac mae’r staff yn rhoi ystyriaeth ddifrifol a chyson i faterion bwlio, gwahaniaethu ar sail rhyw a hiliaeth.

Tystiolaeth Ategol

Adroddiadau monitro pwnc
Proffiliau pwnc
Cofnodion y corff llywodraethu

Cwestiwn Allweddol 4: Pa mor dda yw’r gofal, yr arweiniad a’r gefnogaeth ar gyfer y dysgwyr?

- Yn gyffredinol mae rhieni’n gefnogol o’r ysgol a’i gwerthoedd. Maent yn gwerthfawrogi’r mynediad parod a gânt i’r Pennaeth a’r staff. Mae’r rhieni’n derbyn y cytundeb cartref-ysgol yn ddibetrus.
- Mae presenoldeb yn cael ei fonitro’n rheolaidd ac mae’n foddhaol ac yn gwella’n raddol. Mae pryder ynglŷn â phrydlondeb gyda chanran arwyddocaol yn cyrraedd yn hwyr. Ychydig o deuluoedd yn unig sydd yn gysylltiedig â hyn, fodd bynnag, ac mae’r SLlA yn gweithio gyda’r ysgol i liniaru’r sefyllfa.
- Mae ymddygiad ac agwedd y disgyblion yn dda iawn yn ystod y gwersi ac o gwmpas yr ysgol. Gweithredir y polisi ymddygiad yn gyson ar draws yr ysgol ac mae gan y disgyblion ddealltwriaeth glir ohono.
- Mae ansawdd y ddarpariaeth ar gyfer y disgyblion ag AAA yn dda ar y cyfan. Mae’r Côd Ymarfer yn weithredol ac mae’r rhan fwyaf o ddisgyblion yn gwneud cynnydd tuag at dargedau a osodir iddynt. Roedd rhai rhieni’n teimlo nad oedd pob angen yn cael ei fodloni a bod anghenion y disgyblion yn cael eu cyfaddawdu. Bydd y cydlynydd AAA yn edrych i adolygu’r CAU yn erbyn anghenion y plant.
- Llunnir cysylltiadau da ag asiantaethau allanol a gwneir defnydd effeithiol o gyngor ac arweiniad a roddir.

Tystiolaeth Ategol

Holiaduron rhieni
Polisi ABCh
Data presenoldeb

Canllawiau ar gyfer disgyblu'n gadarn
Cofnodion cyfarfodydd staff

Cwestiwn Allweddol 5: Pa mor effeithiol yw'r arweinyddiaeth a'r rheolaeth strategol?

- Ceir cydberthynas dda rhwng dirnadaeth y pennaeth a'r staff o ran cyfeiriad ac arweinyddiaeth. Bu holiadur y RhAPU yn cadarnhau hyn.
- Mae'r ysgol yn defnyddio data'n effeithiol ac yn gosod targedau realistig i'w disgyblion. Mae hyn wedi'i seilio ar doreth o dystiolaeth megis TASau, SCYA ac mae cydberthynas dda rhwng asesiadau athrawon a pherfformiad disgyblion.
- Mae angen gwella datblygiad proffesiynol yr holl staff ar sail fwy cyson ac eglur sy'n gysylltiedig â'r CDY a mentrau cenedlaethol. Dylai'r cylch Rheoli Perfformiad sydd ar y gweill bellach helpu i ddatblygu staff.
- Mae'r llywodraethwyr yn gefnogol iawn o'r ysgol ond mae angen iddynt gymryd rhan fwy gweithgar o ran eu cyfranogiad at y CDY a'r modd y caiff ei archwilio.

Tystiolaeth Ategol

Data RhAPU
Cofnodion UDRh
Dadansoddiad data perfformiad disgyblion
Holiaduron staff
Cofnodion y corff llywodraethu

Cwestiwn Allweddol 6: Pa mor dda y mae'r dysgwyr a'r rheolwyr yn gwerthuso ac yn gwella ansawdd a safonau?

- Rhennir data am berfformiad y Cyfnodau Allweddol a chanlyniadau SCYA ymhlith y staff ac maent yn defnyddio'r wybodaeth mewn modd diagnostig er mwyn amlygu meysydd. Fodd bynnag, mae angen monitro a gwerthuso gweithrediad ac effeithiolrwydd unrhyw strategaethau a ddefnyddir er mwyn mynd i'r afael â materion sy'n deillio o'r data.
- Erbyn hyn mae cydlynwyr yn llunio adroddiadau sy'n cynnwys mwy o wybodaeth a hynny drwy gyfrwng archwiliadau pwnc yn

ymwneud ag ansawdd y ddarpariaeth a chanlyniadau. Mae angen bellach gweithredu rhaglen wedi'i chynllunio er mwyn sicrhau bod y pynciau sylfaen yn cael eu dadansoddi'n ddigonol.

- Yn y lle cyntaf mae archwiliadau wedi amlygu'r angen i fynd i'r afael â mater adnoddau mewn rhai o feysydd y cwricwlwm fel daearyddiaeth, AGref a llyfrau ffuglen ar gyfer CA2 uwch a bydd gwariant ar gyfer y flwyddyn nesaf yn cael ei gynllunio.
- Dosbarthwyd holiaduron i ddisgyblion, rhieni, staff a'r gymuned ehangach er mwyn cael syniad o'u barn ac i gynorthwyo yn y broses hunanwerthuso. Nid yw'r rhain wedi'u casglu na'u dadansoddi hyd yn hyn ond dylent ddarparu gwybodaeth ddefnyddiol.
- Mae'r CDY yn fframwaith gweithredol sy'n nodi'n glir beth yw'r blaenoriaethau a'r targedau ar gyfer gwella'r ysgol.

Tystiolaeth Ategol

Cofnodion cyfarfodydd UDRh
Archwiliadau pwnc
Holiaduron staff, disgyblion, rhieni a'r corff llywodraethu
Cofnodion y Corff Llywodraethu
Ffurflenni asesu Marc Safon y Sgiliau Sylfaenol
Adroddiadau ymweliadau ysgol yr AALl
Archwiliadau pwnc
Dadansoddiad o ddata CA1 a 2

Cwestiwn Allweddol 7: Pa mor effeithiol yw'r arweinwyr a'r rheolwyr wrth ddefnyddio adnoddau?

- Mae ansawdd y staff yn dda ac mae pob un ohonynt wedi'u cymhwyso'n briodol. Maent yn ymdrin â'u rolau yn gydwybodol trwy gyfrwng y gyllideb AAA er mwyn cefnogi unigolion a enwir a chaiff eraill eu cynnal drwy gyfrwng cyllidebau'r ysgol. O'r chwe aelod o staff cefnogi, mae tri ohonynt yn mynychu cwrs CGC Lefel 2 neu debyg a nod yr ysgol yw y bydd pob Cynorthwy-ydd Cefnogi yn cael hyfforddiant hyd at CGC Lefel 2 o leiaf a gobeithio Lefel 3.
- Yn gyffredinol mae adnoddau dysgu'n dda ond fel y dangoswyd yn flaenorol mae archwiliadau pwnc wedi amlygu meysydd a gellir eu gwella.

- Mae angen datblygu'r ddarpariaeth ar gyfer chwarae yn yr awyr agored. Mae pryderon diogelwch am wyneb y brif iard yn enwedig yn ystod sesiynau chwaraeon ac amser cinio.
- Mae'r Corff Llywodraethu'n chwarae rhan weithredol yn y pwyllgor cyllid ac maent yn adolygu gwariant yn rheolaidd. Byddant yn defnyddio gwybodaeth archwiliadau pwnc i sicrhau bod y gwariant ar gyfer adnoddau'n berthnasol a bod modd cynllunio ar ei gyfer. Hefyd mae'r pwyllgor cyllid yn sicrhau bod problemau a nodir yn y CDY yn cael eu costio'n briodol a bod gwariant a ddyrennir i'r rhain yn cael ei wario'n effeithiol.

Tystiolaeth Ategol

CDY
Adolygiad Llety
Adroddiadau arweinwyr pwnc
Holiadur staff
Cofnodion pwyllgor cyllid y Corff Llywodraethu
Adroddiadau monitro AALl